

RÉSEN.

VASS JÓZSEF közoktatásügyi minisztert is üdvözölte a minisztérium tisztviselőkara, amint már ez szokás. Az üdvözlés tehát nem volt fontos, de figyelemreméltó a miniszter válasza. A Haller féle demagógia után ugyan- is föltűnést keltett beszédének hangja, bár amit mondott, nem új és természetes. De jellemző a mai helyzetre, hogy egy-két nem gyűlölködő és emberiró szándéku megnyilatkozást úgy fogad az izgalomban tartott közvélemény, mint oázist a kietlen pusztaságban. Azt mondotta többek közt az új közoktatásügyi miniszter, hogy minden gondolat szent, amely meggyőződésből fakad és igazságot keres és hogy aki nincs vele, azt — meggyőzőnfigyelszik. Ez a mondat — Haller után — oázisként hat a kultuszminiszteri székből, bár lehet, hogy ezt a mondatot a kurzuslapok éppen ezért érdekesítették arra, hogy elhallgassák.

POLITIKAI AMNESZTIA van készülőben, amely — amint tudatják — lehetővé teszi azoknak a munkásoknak szabadonbocsátását, akiket „résztint politikai okokból, résztint súlyosabb beszámítás alá eső büntetelmény hiányában fosztottak meg egyéni szabadságuktól”. Az interpelláltak szabadonbocsátása hír szerint egy amnesztia-rendelet keretében fog megtörténni, amely a politikai elítéltek némely kategóriájára is kiterjed. A szociáldemokrata pártot — állítólag — értesítették a készülő rendeletről.

Vita a kormányprogramról.

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, dec. 21. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Az elnöki előterjesztések után Hegedűs Lóránt pénzügyminiszter szólalt föl. Visszavonta az adók elől való menekülés meggátolásáról szóló törvényjavaslatot. Kéri, hogy azokat az interpellációkat, amelyeket hivatali elődjéhez intéztek, töröljék. A külügyminisztérium szervezetről tegnapi expozéjában elmondott szavait félreértették. Fölolvassa a naplóból azt a részt, amelyből kitűnik, hogy ő nem személyekre értette a pazarlási hóbortot, hanem a szervezetre. Különben megállapítja, hogy a népjóléti minisztérium is hasonló nagyvási hóbortban szenved.

Teleki Pál gróf miniszterelnök kéri ezután, hogy azokat az interpellációkat, amelyeket a miniszterelnökhöz intéztek s akik nem tagjai most a kormánynak, vagy tárcát cseréltek, töröljék.

Ugron Gábor hozzájárul az interpellációk törlesztéséhez, azonban konstatálja, hogy körülbelül hatvan oly interpelláció van vagy volt akkor, amikor az új kormány jött, amelyre a régi kormány nem válaszolt. A jövőre nézve kéri, hogy az interpellációkra a házszabályokban megadott határidőn belül válaszoljanak. Ezután napirend szerint áttértek az ásványolaj- és földgáz-szerződésekről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Temesváry Imre örömmel üdvözlö az ásványolaj- és földgáz szerződéseket, majd Hermann Miksa, a javaslat előadója elfogadásra ajánlja a javaslatot, amelyet általánosságban és részleteiben elfogadtak.

Ezután áttértek a kormányprogramja fölötti vita folytatására.

Dróczy Győző véleménye szerint Magyarországon a forradalmak óta leginkább középszerű emberek kerültek a kormányra. Nagyatádi Szabó Istvánt kivéve, az előző kormány tagjai is nagybárra ilyenekből állottak. Örömmel állapítja meg, hogy ez a kormány sokkal erősebb egyénekből áll. Ami a pénzügyminiszter expozéját illeti, azt kissé merészsnek találja. A borádó behozatala helyett helyesebbnek tartotta volna, ha a pénzügyminiszter a kistűtöket föl-szabadította volna, amiből az országnak évi egymilliárd jövedelme lehetne. Azzal fejezi be beszédét, hogy ha nem demokratikus uton halad a kormány, akkor más utakon halad, mint amilyeneket jelenlegi programjában kijelölt.

Ezután Kiss Ferenc szólalt föl. A pénzügyminiszter arról beszélt, hogy miképp lehet az országot az anyagi romlástól megmenteni. Ő az-zal foglalkozik, hogy miképp lehet az országot az erkölcsi pusztulástól

megmenteni. A nagy verőzön után a könnyözönnek kellett volna következnie. Meggyőződése, hogy az evangélium kereszténysége és a falu kereszténysége nem ugyanaz. Ma nem anyira keresztény kurzus van, mint inkább a kurzusok kereszténysége. A jelzéstelen kereszténység és a kurzusbeli kereszténység között óriási különbségek vannak. A kormány programját örömmel üdvözlö és reméli, hogy végre sikerül az országnak az ötéves háború, a kettős forradalmak után a kivezető utat megtalálni.

Ezután a zsidókérdéssel foglalkozott Véleménye szerint a Sándor Pálok zsidóvallású magyarok és mint ilyenek szükséges, hogy közreműködésükkel szolgálják a haza javát. A zsidókérdés végső megoldása nem lehet más, mint a zsidók krisztianizálása.

Ezután Ugron Gábor szólalt föl. A mai súlyos időkben a régi pártfegyelmet nem lehet megkövetelni. A kormány programjával foglalkozva úgy látja, hogy a kormány pár napos működése már most azt mutatja, hogy azon az uton halad, amelyet kijelölt magának. Ezt mutatja az is, hogy a háborús központokat likvidálni akarja. Hallotta, hogy legközelebb amnesztia-rendeletet bocsátanak ki. Kritizálja a cenzura működését. Kéri a kormányt, hogy a cenzura rendszerén változtasson. Azzal fejezi be beszédét, hogy az ország tetteket vár a kormánytól.

Sokorópátkai Szabó István felszólalása után az elnök napirendi indítványt tesz. A legközelebbi ülés holnap délelőtt lesz, amelynek napirendjén a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítése, az indítványi és interpellációs könyv fölolvassása és az ásványolaj- és földgáz kutatásokról szóló törvényjavaslat harmadszori olvasása szerepel.

A Heller-ügy.

Budapest, dec. 21. Moróczy Dénes dr. királyi ügyész ma tett előterjesztést a vizsgálóbíróknak arra vonatkozóan, hogy a Weisz Anny-féle ügygel kapcsolatban kik ellen kívánja a vizsgálatot folytatni. Moróczy csak Heller Róberttel szemben indítványozza a vizsgálati fogság elrendelését, az üggy többi szereplőire vonatkozóan nem indítványoz vizsgálatot. Heller Róbert ellen csatlás büntetéseért folytatják az eljárást.

A rendőrségen ma délután Matkovicsné szembesítették azzal a két tanuval, akiknek vallomása alapján őt őrizetbe vették. A két tanu úgy nyilatkozott, hogy Heller Róbert neki részt akart juttatni a Weisz Anny révén szerzett pénzből és Weisz Anny halála után őt akarta az üzletek folytatásával megbízni.

A felsőtanyai direktorium pöre.

A főtárgyalás huszonhatodik napja.

A bíróság kedden folytatta a tanu-kihallgatásokat. Kakas Géza főállatorvos kihallgatása után, aki elmondta, hogy a lövöldözésnél nem volt jelen, de ő állapította meg, hogy a lovat revolvergolyó ölte meg, a bíróság Niedermayer Antal plébánost hallgatta ki. Elmondta, hogy a proletárdiktatura alatt Felsőtanyán tartózkodott és így a direktorium működését figyelemmel kísérhette. Czibula dr. szerepléséről elmondta, hogy a lakossággal tisztességesen bánt és mindenki becsületes embernek tartotta és tartja most is. Idősebb Kálmán Béla szerepléséről elmondta, hogy kifogástalanul teljesítette kötelességét. Mint tanügyi előadó a tanítókat nem terrorizálta. Papdirl elmondta, hogy szerinte hízelt Papdinak az, hogy a szociáldemokrata pártnál a pénztárosi állást reá bízták. Becsületes volt és jóhiszemű, ezért kizártnak tartja, hogy a proletárdiktatura alatt erőszakos lett volna.

Benkő Elek, mint a direktorium közlelmezési hivatalának raktárnoka, nem vonhatta ki magát a szinte ráerőszakolt állás alól. Véleménye szerint Benkő elolvasta Marx tanait, de ő ezt ideálisan fogta föl. Varga Jánossal a diktatura alatt nem beszélt és így szerepléséről és egyéniségéről semmit sem tud.

Az elnök kérdéseire elmondta, hogy az ellátatlanok száma Felsőt nyán elég nagy volt. Czibula dr. mindent elkövetett, hogy a lakosság igényeit és szükségleteit kielégítse.

Elmondta továbbá, hogy Udvardi és Wallisch radikális gondolkodását Czibula dr. mérsékelte és sokszor leintette őket, ha erőszakoskodást akartak elkövetni. Czibula dr. volt a legigazságosabb ember a direktoriumban. Az ő közbenjárására maradt meg a kisteleki papi birtok a plébánia tulajdonában.

Reiniger dr. megkérdezi a tanut, hogy van-e tudomása arról, hogy Klein megjelent Pottyondy rendőrkaptányánál és ott kijelentette, hogy csak az ő parancsára vehetik igénybe a rendőrséget.

Tanu: Igen, hallottam.

Elnök: Miért volt az, hogy az ő hatalma előtt mindenki meghajolt?

Tanu: Ezt annak a körülménynek lehet betudni, hogy állandóan fegyveresen járt és fenyegette a lakosságot.

Balassa dr.: Tud-e arról, hogy Pottyondy rendőrkaptány fegyveres erővel akart gátat gördíteni Klein elé?

Tanu: Klein ekkor már közveszélyes volt.

Fajka dr.: Tud-e arról, hogy a kisczardapárt vezetősége a diktatura kikiáltása napján lemondott?

Tanu: Igen.

Elnök: Tud-e arról, hogy a val-

Megszüntetik az udvarnagyi bíróságot.

Budapest, dec. 21. Hegedűs pénzügyminiszter tegnapi expozéja nyomán közölte, hogy az udvarnagyi bíróságot, mint fölösleges intézményt meg fogja szüntetni. Beavatott helyről úgy halljuk, hogy nemcsak az udvarnagyi bíróság eltörléséről van szó, hanem a kormányzó udvartartásának lényegesebb korlátozásáról is, még pedig magának a kormányzónak egyenes óhajára.

lást nem volt szabad tanítani az iskolákban?

Tanu: Igen.

Czibula dr.: Az oktatás állami és felekezeti volt már, mikor a proletárdiktatúra kitört. A rendeletet Kunfi közoktatási miniszter és a kormányzótanács léptette életbe április másodikán. Elmondta **Czibula dr.**, hogy **Wallisch** rendelte el azt is, hogy a felsőtanyai kántort küldjék föl Budapestre, mert a bucsuztatóért fehér pénzt nem akart elfogadni. Ekkor történt, hogy az iskolában a vallásoktatást rendeletileg újra megszigorították.

Idősebb **Kálmán Béla** kijelenti, hogy a tantestületi előadói tisztséget nem kereste, mert a május másodikán tartott tantestületi ülésen a tanítók választották meg. Ekkor bízták meg azzal, hogy utazzék föl Budapestre és a tanítók fizetés-rendezését járja ki Budapesten a népoktatási népbiztosnál. Biztos tudomása szerint **Wallisch** rendelte el, hogy a proletár-himnusz énekeljék az iskolában.

Nincsenek védők.

Elnök: Nincs védő a teremben, ha **Balassa** doktor úr is eltávozik.

Balassa dr.: Én ifjú **Kálmán Béla** védem. Mászt védeni nem vagyok kirendelve.

Az ügyész kérdésére a tanu elmondja, hogy **Kertész dr.** a proletárdiktatúra alatt semmiféle szerepet nem vállalt.

Az elnök a tanu megeskete után kijelenti, hogy kénytelen a bíróság a tárgyalást öt percre felfüggeszteni, mert a védők a teremből eltávoztak. Az esetről az ügyvédi kamarát értesíteni fogja.

A szünet után a bíróság **Borbála Istvánt**, a felsőtanyai szeszfőzde igazgatóját hallgatta ki, aki lényegtelen vallomást tett. Utána **Paragi Jánosné**, **Oláh Gellért** és **Oláh Gellért** rendőr jelentéktelen vallomása után **Zsák József** tanu elmondta, hogy **Stéhl** politikai megbízott volt. Vallomása során kijelentette, hogy idősebb **Kálmán Béla** és **Czibula dr.** egy alkalommal meglátogatták az iskolát, de a vallásoktatásról és a himnusz éneklésének betiltásáról sem szóbelileg, sem írásbelileg nem rendelkeztek.

Bálint Gyula tanító vallomására **Fajka dr.** kijelenti, hogy nem szavazható és nem igazságos, mert haragosa id. **Kálmán Bélának**. Ez okból ellenezte megesketejét.

A bíróság megeskette a tanut.

Zsák János csengelői tanító elmondta, hogy a direktórium működéséről keveset tud. Arra emlékszik, hogy **Katona Csengelen** szénát vett.

Korom Lajos, **Korom Mihály** és **Benedek Antal** tanuk kihallgatása után a bíróság a tárgyalás folytatását szerda délelőtt fél kilencre tűzte ki.

Amerikai kölcsön Németországnak.

Páris, dec. 21. (MTL.) Washingtoni jelentések szerint **Madden** kijelentette a képviselőházban, hogy legközelebb azt az indítványt fogja a kongresszus elé terjeszteni, hogy Németországnak nyujtsanak egyegy millió dolláros kölcsönt a Németország és az Egyesült Államok közötti való kereskedelmi forgalom emelése céljából.

Miért nincs tojás a piacon.

Hirdetmény a gabonaadóról. — Hamisítják a tejet. — Egy szerelvény fa érkezik. — Balogh tanácsnok osztja szét a szénét. — Komplikálták a fakiosztást. — Az árvizsgáló bizottság legújabb ármegállapításai — Főlemelte a tojás árát, de nincs.

Az ármegállapító bizottság ujabban hat koronában állapította meg a tojás árát, egy szóval, főlemelte egy korona ötven fillérrel. Ez az intézkedés azonban csak az árra vonatkozik, mert tojást már hosszú hónapok óta nem lát a szegedi piac. A tojás titokzatos eltűnésére illetékes szakférfiak kijelentései szerint megvan a magyarázat. A tojáshiánynak valódi oka azonban az, hogy hoznak be tojást a tanyaiak, csak hogy nem a piacra viszik, ahol — ha gyengén bár, de mégis — érzik a hatóság korlátozó hatalmát, hanem ugynevezett biztos helyekre szállítják, letakart kosarakban, ahol a megállapított hatkoronás ár helyett tizenkettőt is megfizetnek. Vagy pedig élelmes láncosok érte mennek a tanyavilágba és összevásárolnak mindent, amit találnak, természetesen jóval az irányáron fölül. Ez a tulajdonképpeni oka a tojáshiánynak és nem a tyuksztrájk és a baromfivész. Nem ártana egyszer már tojásrazziát is tartani, biztosan lenne eredménye.

(Hamisítják a tejet.) A városi vegyvizsgáló hivatal megállapította, hogy a városba behozott tejet majdnem minden esetben hamisítják. Vagy csak lefőlőzik, vagy ezenkívül még vízzel is szaporítják. Kedden husz tejvizsgálatot tartottak és a husz eset közül tizen-nolcban állapították meg a hamisítást, amiről jelentést tettek a rendőrségnek. A rendőrség a tejamisítók ellen megindította a vizsgálatot.

(A gabonaadó beszoállítására.) A gabonaadó és gabonafőlség beszoállításáról szóló polgármesteri hirdetmény szerdán jelenik meg. Ezzel megindul annak a miniszteri leg előirt rendeletnek a végrehajtása, amelynek első szakasza a termelők figyelmének hirdetmény útján való fölhívása. A polgármester kijelentette, hogy ha ennek a fölhívásnak nem lesz meg a kellő eredménye, ragaszkodni fog a rendelet által előirt intézkedések megtételéhez, amennyiben el fogja rendelni a házról-házra történő rekvirálást.

(Az árvizsgáló bizottság legújabb ármegállapításai.) Az árvizsgáló bizottság szigorú rendeletet adott ki, amely szerint a piaci árusok kivétel nélkül kötelesek egy fekete táblát beszerezni, amelyen a nevet, a lakást, az árusított portékát és az árakat pontosan és jól olvashatóan kell föltüntetniök.

Az ármegállapító bizottság hétfőn tartott ülésén megállapította a huszonegyedikétől huszonhetedikéig érvényes piaci árakat. És pedig az elsőrendű fajalma kilója harminc korona, a másodrendű huszonhat, közönséges alma tizen-nolc, bur-

gonya négy, dió negyvenöt, fejeskáposzta (első és másodrendű) két és egy korona, kelkáposzta három és kettő, tojás darabja hat, száraz bab tizenhat, nyers tök kilója egy ötven, kettő, sült tök kilója hat, mák kilója hatvan korona.

(Egy vonatszerelvény fa érkezik.) A fakormánybiztos táviratilag értesítette a polgármestert, hogy a Tisza-Duna-közi részvénytársaság útján egy szerelvény — körülbelül harminc negyven vagon — fa érkezik Szegedre. Felét a hatóság fogja kiutaltványozni, a másik fele pedig szabad forgalomba kerül.

(Újra a négy vagon cukor.) A polgármester értesítést kapott a mezőhegyesi cukorgyárból, hogy a város részére kiutalt négy vagon karácsonyi cukrot azért nem szállítják, mert még nem készült el, de újévre biztosan elkészül.

(A szén elosztása.) A városba érkező szén szállítmányokról **Balogh Károly** tanácsnoknak tesznek jelentést és ő intézkedik, hogy melyik üzem kapjon belőle. A tanácsnok kijelentette, hogy első sorban a fontosabb városi közüzemeket, a vízműveket és a közbiztonságot fogja ellátni és csak azután kerül sor a közvilágításra. Erős bizalmatlansággal nézzük ezt a szénkiosztást. Miért adnak a tanácsnok urnak annyi munkát, amikor állandóan panaszkodik, hogy sok dolga van?

(Komplikálták a fakiosztást.) A közlekedési hivatal faosztálya kedden, csütörtökön és szombaton utaltványoz a lisztkönyvescékre fát, ha van. A fakiosztás körül ujabban egy eléggé kellemetlen újítást léptettek életbe, amennyiben előbb sorszámot kell kérni és csak azután adják ki az utaltványt. Ez az intézkedés nem csak hogy nem szünteti meg a már régen megunt ácsorgást, hanem azt eredményezte, hogy most kétszer kell a drága időt elvesztegetni, amíg a nyomorult egy métermázsza fát — nem kiadják, csak kiutaltják. A fa tulajdonképpeni kiadása ismét ujabban ácsorgásba kerül.

(Szerdán lesz világítás.) A gázgyártól nyert értesülésünk szerint a kedden érkezett szén szállítmány által a szerdai világítást biztosították.

Özv. SELENFREUNDNÉ kézimunka és előnyomda üzlete **KELENGYÉK** himzését jutányosan vállalja. Tisza L.-körut 48

KULTURA.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerdán, Sebestyén Irma vendégfőléptével: Stambul rózsája, operett. Premierbérlet B 26.

Csütörtökön délután: Az a hunout ké-ményseprő, énekes bohózat.

Csütörtökön este, Sebestyén Irma vendégfőléptével: Stambul rózsája, operett. Premierbérlet A 26.

Pénteken délután: Csongor és Tünde, színmű a magyar regényvilágból.

Szombaton délután: Falu rossza, népszínmű.

Szombaton este: Tatárjárás, operett. Bérletszünet.

Vasárnap délután: Peleskei nótárius, énekes bohózat.

Vasárnap este: Pillangó főhadnagy. Bérletszünet.

Nagy Szilveszter-est a színházban és a Tisza-szálló nagytermében. Mint minden évben, az idén is nagy Szilveszter-estélyt rendez **Palágyi** szinigazgató. Két ujdonságot — amely a budapesti kabaré-színpadokon állandóan műsoron van — megszerzett erre az alkalomra. A két rendkívül mulatságos egy-egy fölvonásos bohózatot kívül színe kerül még egy egyfölvonásos énekes bohózat; tánc-számok, magán-énekek és duettek. Az előadásban részt vesz az egész társulat. A színházban két előadás lesz, az első 6 órakor kezdődik, a második fél 9 órakor. A Tisza-szállóban pedig fél 9 órakor, a műsor mindkét helyen egyforma. A Tisza-szállóban a hely-árak a következők: Páholy 140 K, I. rendű körszék 35 K, II. rendű körszék 30 K, állóhely 15 korona vigalmi adóval együtt. Jegyek a színház nappali pénztáránál előre válthatók.

Munkások! Elvtársak!

Aki a lapját cserbenhagyja, önmagát hagyja cserben! Támogassátok „A Munká-t”!

KORZÓ-MOZI

TELEFON:

Igazgatóság 455. Pénztár 11—85.

Szerdán, csütörtökön és szombaton december 22., 23. és 25-én.

Az Ércszindikátus.

Olasz filmat attrakció a világvárosi gyarak élet-halál küzdelméből 5 felvonásban.

Főszerepben:

Clairette Sabbatelli.

Ma, szerdán minden előadáson 2 táncszámot bemutat: **Huber Elzike.**

Előadások fél 5, negyed 7 és 8 órakor. Hútfőnap 3, fél 5, negyed 7 és 8 órakor.

Petrovich énekel, Mattyasovszky szaval, Szécsi konferál

ma este a **SZECHENYI-MOZI** ünnepélyes díszelőadásán

A gyufagyárnak ezt az akcióját nyaksálak és női köntők kabátokban. | ékszerész üzletében, Széchenyi-ter 8. szám alatt.

HIREK.

— **Előfizetőinkhez!** A lap pontos kézbesítésének ellenőrzése végett fölhevük heti előfizetőinket, hogy kiadójavata'unkban (Vár-utca 7.) személyesen vagy levelezőlap útján jelentkezzenek.

— **A gyűlekezési jog.** A kormány, mint ismeretes, a gyűlekezési jogot teljesen fölfüggesztette. A kormány most ezt a rendeletét hatályon kívül helyezte és ismét életbe lépett az az előző rendelet, amely a gyűlekezést a már ismert erős korlátok közt lehetővé teszi.

— **A zalaegerszegi „földvizsgálat”.** Budapestről jelentik, hogy a zalaegerszegi internáltak közül a földvizsgáló bizottság ötszázat szabadon bocsátott.

— **A kamara karácsonyi segélyakciója.** A kereskedelmi és iparkamara, mint már megírtuk, önhibájukon kívül elszegényedett iparosok és kereskedők, valamint ilyenek családtagjainak támogatása céljából az ideai karácsony alkalmából is gyűjtést rendezett. Azok a segélykérők, akik a kamarától levelezőlapot kaptak, segélyük átvétele céljából csütörtökön délután két órakor jelentkezhetnek.

KORZÓ-MOZI

Telefon:

Igazgatóság 455. Pénztár II—85.

Dec. 25-én, karácsony első napján délelőtt 11 órakor

HUBER ELZIKE

a világ legkisebb táncművésznőjének

táncmatinéja.

BUTTULA ELZA

és

SOMLYÓDY FERENC
felleptével.

MŰSOR:

1. Jean Gilbert Elzike bemutatkozik: Huber Elzi
2. Willy Engel Berger: Angolbaba: Huber Elzi
3. Albert Heidelberg: Egy vasárnap délután: Huber Elzi
4. Paul Linche: A kis pierette: Huber Elzi
5. Leon Jessel: A kis Amor: Huber Elzi
6. FR. Schubert: A rokkoko baba: Huber Elzi
7. Az Ördög és a leány: Somlyódy Ferenc és Buttula Elza.

Szünet.

8. R. Leonca vallo: A kis bohóc: Huber Elzi.
9. Soló: Somlyódy Ferenc.
10. C. Alfréd: A porcelán baba: Huber Elzi.
11. Chopin Valzer: Buttula Elza.
12. Offenbach: Elzi és a babák: Huber Elzi.
13. Elzi és Loló, a kis kutyája: Huber Elzi.
14. Sidny Benes: Fátyol tánc: Huber Elzi.
15. A kis mágus: Csárdás: Huber E.

Az összes zeneszámokat a Korzó-mozi teljes zenekara SCHÖN AGOSTON kar-nagy vezetésével kíséri.

BENDE LÁSZLÓ konferál.

A menekültek nem akarnak beköltözni a szükséglakásokba

Kilencven vagonlakó közül negyvenöt eltávozik Szegedről. Adatok a szegedi lakásvizszo nyokról.

A háború kitörése óta súlyos, országos probléma a lakáskérdés, mert a háború alatt a hadizónák békés lakosságát elűzte lakhelyükről a kegyetlen vérengzés és kényszerítette őket, hogy a nagyobb városokban keressenek maguknak hajlékot és megélhetést. A háborút követő forradalmak szintén megbolygatták az elhelyezkedés folyamatát. Azok, akiket a gazdasági konjunktúrák kedvező vagyoni helyzetbe juttattak, szintén a városokban igyekeztek letelepedni, mert így kényelmesebben élvezhették a vagyoniuk nyújtotta előnyöket. A lakáskérdés megoldását erősen súlyosította, sőt ugyiszólván lehetlenné tette az elszakított részekről ideözönlő menekültek nagy száma. Szeged lakossága — az 1910-ben tartott népszámlálás eredményéhez viszonyítva — szakértői vélemények szerint majdnem ötven százalékkal szaporodott. Ezt a tényét a nem-sokára megtartandó népszámlálással igazolni fogja. Ezzel szemben azonban az utóbbi tíz évben lakóház-építkezés — leszámítva egy-két alsóvárosi magánlakot — ugyiszólván nem is volt. Szinte csodálatos és megmagyarázhatatlannak látszó kérdés, hogy az ötven százaléknyi többlet hol helyezkedett el, mert üres lakásokban még a békeidőben sem igen bővelkedett Szeged városa.

Illetékes tényezőknél érdeklődünk, hogy jelenleg milyenek a szegedi lakásvizszo nyok. Kérdéseinkre furcsa feleleteket kaptunk, különösen a menekültek elhelyezésére vonatkozólag. Hegedüs Antal, a lakáshivatal vezetője kijelentette, hogy a tulajdonképpen szegedi lakosokat nem igen érinti a lakáshiány. Egyedül a menekültek elhe-

lyezése okoz gondot, mert a részükre kiutalt lakásokat nem akarják igénybe venni. Így a nemrég elkészült huszárlaktanya mögötti szükség-lakások legnagyobb részét — még ma is üresen állanak, mert nem elégitik ki az igényeket. Az egyik azt kifogásolja, hogy nem tudja teheneit elhelyezni, mert nincs istálló; a másiknak nem tetszik az, hogy nem parkettel van a padló burkolva, hanem csak egyszerű sulykolt agyaggal; a harmadiknak a hely esik nagyon messze a várostól. Megtudtuk még azt is, hogy Szegeden kilencven vagonlakó család van, de közülük negyvenötnek el kell hagynia a várost, mert állandó foglalkozásuk nem köti őket ide. Menekülteket helyeztek el még négy iskolában is és pedig a rókusai, a Szt. György-téri, az alsóvárosi elemi iskolákban és a III. kerületi polgári iskola egy részében.

A főkapitány is érdekes adatokat mondott a menekültek lakásválogatásáról. Elmondta, hogy a Zsótér-házban följánlott lakásokat szintén nem vették igénybe, mert nem találtak megfelelőeknek. A polgármester pedig kijelentette, hogy tudomása szerint azokat, akik nem fogadják el a részükre kiutalt lakást, kitelepítik a vagonokból. A város az által, hogy fölépíttette a szükség-lakásokat megtette köteleességét. A beköltöztetés nem hozzá tartozik.

Mi csak annyit fűzünk ezekhez a dolgokhoz, hogy boldogok azok, akik még ma is válogathatnak a lakásokban, amikor más, közönséges halandó örül, ha van egy oduja, ahol lehajthatja a fejét. Igaz, hogy ezeknek nem okoz gondot — a teheneik elhelyezésének kérdése.

— **Előkészületek a népszámlálásra.** Az elrendelt népszámlálás végrehajtását január elsején kezdi meg a város hatósága. Az előkészítő munkálatok most folynak. A lakosságot a népszámlálásról hirdetmény útján már értesítették.

— **Kátyus a felsőközponti műt.** A felsőközponti rendőrkapitányság jelentette a polgármesternek, hogy a városba vezető műt annyira kátyus, hogy a kocsiközlekedés a legnagyobb akadályokba ütközik. A polgármester elrendelte, hogy az utkaparók hozzák rendbe az elhanyagolt műutat.

— **Adományok a gyorssegély-javára.** A polgármesteri gyorssegély-alap javára özv. Tóth Péterné ezer koronát, a Hus- és Vásárpénztár pedig kétezeröttszáz koronát adományozott. Itt említjük meg, hogy a Délvidéki Liga negyvennyolcezer koronát fog a menekült vagonlakóknak adni karácsonyi ajándék gyanánt.

× **Karbidlámpákat minden rendszerben állandó karbidellátással szállít Szántó József géparuháza, városi bérpalota.**

— **Működik az uzsorabíróság.** Kedden az uzsorabíróság Balogh Péternét és Gombkötő Ferencét, mert a körte kilóját a maximális áron fölül árulták, nyolc-nyolc napi fogházra és 200—200 korona pénzbüntetésre ítélte. — **Arany Sándor-nét,** mert a kenyérlisztet hat korona helyett harminc koronáért árulta, az uzsorabíróság Hevesi-tanácsa nyolcnapos fogházra és száz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletek jogerősek.

× **Az ércszindikátus az olasz film-művészet legújabb nagyszabású attrakciója,** melyben a világvárosi gyárak élet-halálküzdelme jut tökéletesen kifejezésre. A főszerepet a szépséges Clairette Sabbatelli alakítja. E minden ízében kiváló és érdekesítő kalandordráma szerdán, csütörtökön és szombaton van a Korzó-mozi műsorán.

× **Munkásoknak való ingek, lábravalók stb.,** különösen gépészeknek és lakatosoknak való festővásznon kapható nagy választékban a Zónabazár-ban, Károlyi-utca 3. sz. (Hétválasztó-ház.)

Ma szerdán minden előadáson Huber Elzike egy pár tancsámot fog bemutatni a szombat délelőtti táncmatinéja műsorából. Szécsi Ferkó, a jelenleg Szegeden időző kis gyermek művész, a Névtelen vár felejtethetetlen Sánta Laci konferálni fog.

Hivatalos „megnyugtató” a nyomdászszakszervezet fölfüggesztése miatt.

Budapest, dec. 21. A MTI. jelenti. Az érdekeltek körében némi nyugtalanságot keltett a belügyminiszternek ama erélyes elhatározása, hogy a Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyesülete ellen vizsgálatot rendelt el és a vizsgálat megtartására nevezett egyesület önkormányzatát egyidejűleg fölfüggesztette. Mint illetékes helyről közlik velünk, ez az erélyes lépés nem bir a megtorlás jellegével és nem csak a jogrend, hanem az egyesületi tagok érdeke is a ztkívánja, hogy az utóbbi időben ismételtén fölmerült súlyos vádakkal szemben minden irányban teljes világosság deríttessék, ami nyilván csak alapos vizsgálat alapján lehetséges. A vizsgálat már is megindult és a lehető legnagyobb gyorsasággal be fog fejeződni. Addig, amíg az egyesület ügyeit az önkormányzat helyett miniszteri biztos vezeti, az természetesen a segélyezések terén sem jár el önkényűleg, hanem az alapszabályok értelmében és az arra hivatott önkormányzati tényezők meghallgatásával. Illetékes helyen különösen hangsúlyozták, hogy a vizsgálat és önkormányzat szünetelése a munkások érdekeit károsan semmi tekintetben nem érintik.

Belvárosi Mozi

Telefon: Pénztár 5—82.

Szerdán és csütörtökön dec. 22—23.

Klasszikus filmek!

SAKEPEARE osodás tragédiája!

HAMLET.

Tragédia 5 felvonásban. — Azonkívül:

GYÖZ AZ IGAZSÁG (OCEANIA.)

Kalandor dráma 4 felvonásban.

I. felv.: A HULLÁM SÍR.

II. felv.: A NEVETŐ ÁLARC.

III. felv.: AZ ÖRÖKSÉG.

IV. felv.: LEHULL AZ ÁLARC.

PÉNTEKEN SZÜNET!

Előadások köznapokon fél 5, negyed 7 és 8 órakor, ünnepnap 3, fél 5, negyed 7 és 8 órakor.

Tőzsde.

Zürich, dec. 21. (Zárlat.)

Berlin	9.15	Madrid	85.—
Hollandia	205.25	Buenos-Aires	225.—
Newyork	6.57	Prága	7.40
London	23.10	Zágráb	4.10
Páris	29.10	Budapest	1.17.5
Milano	22.70	Bukarest	7.25
Brüsszel	41.25	Bécs	1.55
Kopenhága	99.—	Osztrák bély.	1.—
Stockholm	129.50	Varsó	1.—
Krisztánia	97.—		

LAPKIHORDÓ

Alsóvárosra fölvétetik A Munka kiadóhivatalában: Maros-utca 4. sz. (Kis-kaszinó).

Ma közkívánatra megnyílik a SZÉCHENYI-MOZI.

SZAKMOZGALOM.

Munkásokon építési alap: II. 730. — K

SZEMLE.

A munkásmozgalom krónikája.

Pesti levél.

Budapest, 1920 dec. 12.

III.

(A Munka tudósítójától.) A népek közötti igazi béke megteremtésének a szempontjából a kongresszus legérdekesebb része a napirend utolsó pontja volt, amelynek a tárgyalásából tűnt ki leginkább az, hogy a dolgozó néptömegek között mi szükség sincs a béke megteremtésére, mert hiszen azok soha se voltak egymásnak ellenségei és minden mesterségesen szított ellenségeskedést a kormányzatok és a titkos diplomácia készített elő, az a diplomácia, amely népek, országok, területek elrablására is kész, ha ettől függ diplomáciai sikere. A tárgyalás utolsó napirendi pontja ugyanis annak a bizottságnak a beszámolója volt, amely az amsterdami konferencia megbízásából a Ruhr vidékre utazott. A bizottság nevében jelentést tevő Jouhaux főszólamása után Legien, a német szakszervezetek szövetségének (szaktanács) az elnöke szólalt föl, aki kimutatta, hogy a Ruhr-vidéki bányamunkások csak úgy biztosíthaták a szövetségeseknek szállítandó havi kétfélmillió tonna szenet, hogy hiányos táplálkozás következtében egészségük rovására túlórákban dolgozzanak. Szónok tiltakozik az ántánt-szövetségesek egyik-másik határozata ellen, mert az a német nép tönkretételét célozza és amely törekvés különben is ellenkezik a békeszerződés szellemével. A szövetségeseknek azt a követelést, amely azon a szerszámgépeknek a megsemmisítését célozza, amelyek állítólag háborús célokat szolgáltak, a német munkásság soha el nem ismeri, mert ez nem egyéb, mint a német ipar szétrombolására irányuló törekvés és a német munkásság állandó szolgátságban tartása. Németországban a népegészségügy sokat szenvedett és Németországnak most mégis 800 000 tehenet kellene szálítani. Ez naponta tejben hatmillió liter veszteséget jelent és a német gyermekek egészségére súlyos kihatással van. Ha a békeszerződést továbbra is ilyen irányban magyarázzák, miként gondolják lehetőséget, hogy Németország a szerződésben előírt kötelezettségeknek eleget tud tenni? Mi nem kérünk a szánakozásokból, mi hozzátok fordulunk és fegyelmetek benneteket, hogy ez a politika végzetessé válhat a ti érdekeitekre is. Mi nem vagyunk viszályban egyetlen állam munkásságával sem. Minden panaszkodunk egyedül az illető államok ellen szól. A háború idején annyiszor jelentették ki, hogy a háború célja a porosz militarizmus megsemmisítése. Biztosítlak benneteket, hogy a porosz militarizmus megsemmisült, ennek dacára más államok militarizmusa növekszik. De hazugság volt az a nagyhangú kijelentés, amely ezt a törekvést vallotta a háború céljául és megállapítom, hogy ez volt a világ legnagyobb hazugsága. Az angol munkásság képviselője, Thomas angol képviselő mindenben helyeselte Legien főszólamását és

kijelenti, hogy a brit delegátusok meg vannak arról győződve, hogy a gyűlölet szellemében irányított béke eredményes békét soha sem teremthet. Nem ismeri a világtörténetet az, — mondja — aki egy pillanatig is hiszi, hogy Németország megsemmisítése sikerülhet és a világ fönnállhat, ha néhány hatalom a zsarnokság csizmáival akar azon keresztültapadni.

A kongresszus tudomásul veszi a Ruhr-vidékre kiküldött fölvizsgáló bizottság jelentését és erélyesen tiltakozik a Ruhr-vidéknek ántánt-csapatok által tervbe vett megszállása ellen. Megállapítja, hogy ez a megszállás arculesapása minden szabadságjognak, megakadályozza a munkásoknak a természeti kincsek szocializálására való törekvéseit. Nem más ez, mint a nemzetközi kapitalizmus támadása a dolgozó nép ellen. A Ruhr-vidék megszállásának vésszes következményei lehetnek, a reakció és a militarizmus kívánja ezt, mert ez kapóra jönne neki, hogy áthidalhatatlan akadályokat gördítsen a népek egymással való békés érintkezésének a fölvétele ellen. Kijelenti a kongresszus: a szervezett munkások készek arra, hogy ilyen megrendszabályozásokat minden rendelkezésükre álló eszközökkel megakadályozzanak. Lehetetlenné tegyék azt, hogy a Ruhr-vidék munkássága katonai szolgátságra kerüljön. Kijelenti a kongresszus, hogy a szénkérdest kényszerrendszabályokkal és katonai brutalitással megoldani nem lehet, az csak egy nemzetközi szerv útján oldható meg úgy, hogy ez a nemzetközi szerv intézze a termelés ellenőrzését és az összes tüzelőanyag fölosztását, amint azt a Genfben megtartott nemzetközi bányamunkáskongresszus is követelte. A Ruhr-vidéki termelés szoros összefüggésben van az ottani bányamunkások élelmiszerellátásának a kérdésével. Mérlegelve azt, hogy a bányamunkások a spaii megegyezést becsületesen teljesítették, követeli a kongresszus, hogy a bányamunkásoknak ennek ellenében tett ígéretüket is váltsák valóra. A kongresszus végül kijelenti, hogy a háború következtében szétdőlt bányák újjáépítése csak akkor lesz sikeres, ha az ezzel foglalkozó munkások nemcsak teljes szabadságot nyernek, de lelki világuk is megnyugvást és békét fog találni.

Végül kijelenti a kongresszus, hogy üdvözlét küldi a háború és egyéb elnyomatások következtében sokat szenvedett munkásságnak. Üdvözlét küldi a nyomorba jutott országok munkásságának is. Így üdvözlét küldi Magyarországnak nyomorgó munkásságának is és biztosítja őket a munkásság nemzetközi segítéséről, támogatásáról.

A kongresszus ezzel befejezést nyert és méltó volt ahhoz a testvéries és megértő szellemhez, amely a munkásságot mindig jellemezte. Mi nem gyűlöljük más országok munkáseit, mondta Legien. Igaza volt. Ebből a gyűlöletből semmi sem látszott. Itt nem a gyűlölet szelleme ült össze, mint a diplomaták ülésein, hanem a szeretet, a megértés szelleme. Itt nem azon tanácskoztak, miként lehet országokat kifosztani, népeket nyomorba taszítani, hanem országok gazdasági újjáépítésére, népek fölemelésére törekedtek és keresték a módokat, hogy miként tehető jóvá mindaz a borzalom, az

a pusztítás, ami a diplomácia munkájának a következménye.

Es korai még a győző államok öröme. Mert igaza van Thomas elvtársnak abban: nem ismeri a világtörténetet az, aki egy pillanatra is hiszi, hogy a világ fönnállhat, ha néhány hatalom a zsarnokság csizmáival keresztültapad azon.

Megállapítjuk, hogy a küldötteket nemcsak az angol munkáskörök, de a külföldi kormányzati körök is rendkívül nagy előzékenységgel fogadták. A Londonban székelő külföldi követségek hazájuk küldötteit estélyekre hívták meg és mindent megtettek, hogy irántuk való előzékenységüknek tannjelét adják. Előttünk és előttük ez nem is volt csodálatos, mert hiszen minden józanul gondolkodó ember tisztában van azzal, hogy ma a közgazdaságnak egyedül reális értéke a munkaerő. Nagyobb hatalom ez értékben a pénzénél, mert ennek a földözete is csak a munka lehet. Ezek a küldöttek pedig ezt a legnagyobb hatalmat, minden ország jólétének a biztosítékát: a munkát képviselték. A magyar küldöttek — úgy mondják — az ilyen fáradtsággal járó megtiszteltetéstől föl voltak mentve, mert őket a munkások nemzetköziségeinek a szeretete fogadta és deldelte.

—g—

A szakszervezeti bizottság titkársága fölhívja az internált és fogóságban levő elvtársak már eddig jelentkezett hozzátartozóit, hogy a karácsonyi segélyek kiosztása végett december 22-én, szerdán, este 6 órakor, a következő napokon pedig a hivatalos órák alatt (délután 9—12-ig és délután 2—5-ig) jelentkezzenek a titkári irodában, Maros-utca 4. szám alatt, Kis-kaszinó.

Az élelmezési munkások helyi csoportja közli a szaktársakkal, hogy a befizetési pénztári órákban a következő változás történt: A Munkásokonban csütörtökön délután 3-tól 5 óráig, a Harkay-féle vendéglőben, Boldogasszony-sugárút 63. sz. minden szombaton délután 5-től este 8 óráig tartatnak a pénztári órák. — Együttal fölhívjuk a még tagdíjakkal hátralékos szak-

társakat, hogy a hátralékok rendezése iránt sürgősen intézkedjenek. mert ellenesetben a tagok sorából törölve lesznek. A vezetőség.

Nyom. Burkus András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarok.

ADJAE L

bármilyen használhatatlan ébrosztó, fall vagy zsebbóra-SZERKEZET ET melyeket alkatrész hiányában magas áron MEGVESZEM.

Györi Béla

műrás, Klauzál-tér 2. szám.

Tört ARANYAT, EZÜSTöt legmagasabb árban vásárol.

Legelőcsőbb karácsonyi ajándék szörme-bor, szörme-gallérok és szövöttek WÄCHTER és LÉVAI cégnél szerezhetők be. Református-börpalota mellett.

Szabósegéd és vasalónők festett és tisztított ruhák vasalásához állandó munkára felvételnek L U C Z A J Ó Z S E F kelme-festő és vegytisztító ipartelepén, Kazinczy-u. 14.

Női és férfikalap gyártó!

Lézinger Ödön Szeged, Kárász-utca 8. (Üdvar.) Vállal minden e szakmába vágó munkákat a legutolsó divat szerint jutányos áron.

Az összes bőrfeldolgozó részére legelőcsőbb bevásárlási forrás Kálmán Ernő bőrkereskedése Feketesas-utca.

SZEGEDI CIPÉSZIPAROSOK TERMELŐ SZÖVETKEZETE, Csongrádi-sugárút 9.

Kézi erőre berendezett cipőgyára,

hól a legkényesebb igényeknek is megfelelő férfi, női és gyermek cipők, papucsok és csizmák készítenek megrendelésre, amelyeket nagy választékban RAKTÁRON IS TART, miket a legjutányosabb árban árusít

VISZONTELADÓKNAK ÁRKEDVEZMÉNY!

RÁTZ FERENC LÁSZLÓ bélyegkereskedelmi irodája.

Elad, vesz, cserél, beszeres és közvetít mindenféle magyar, európai és tengerentúli bélyeget és bélyeggyűjteményeket bármilyen mennyiségben. Délután 9—12-ig és délután 4—6-ig. Felhő-utca 18. sz. em. 2. Kálvária-u. 5. és Körut keresztezése mellett.

Legjobb sveici óra, ékszer, gramofonlemez, öngyújtó, zseblámpa, legelőcsőbb árakban. Óra- és ékszerjavítás jótállás mellett. Tört aranyat, régi arany- és ezüst pénzeket legmagasabb áron veszek.

Tóth József órásmester, Kőlcsey-utca 7. sz. Prófétával szemben. Kézműves Bank-épület.

Elsőrendű kárpitos-üzlet, elvállal mindennemű kárpitos munkát a legizlésebb kivitelben. A legkomplikáltabb kézimunkák Mülhoffer Albert, Bástya-utca 9. montirozását jutányos áron készítem

Legszebb karácsonyi ajándékok vásárolhatók SZÖLLŐS R. és TÁRSA órák és ékszerész üzletében, Széchenyi-tér 8. szám alatt.

HARISNYÁK, KEZTYÜK, GAMASCHNIK és az összes rövidáru cikkek karácsonyi occasio árban beszerezhetők Szeged legelőcsőbb rövidáruházában BOCKER és PETKOVNÁL, Dugonics-tér 5. (Rómer mellett)